

Regler för tillgodoräknande för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Försvärshögskolan

Styrdokument

Regler för tillgodoräknande för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Försvärshögskolan

Klassificering	Regler
Diarienummer	Ö 366/2025
Beslutsfattare	Rektor
Dokumentansvarig	C FUS
Senaste beslutsdatum	2025-05-09
Giltighetstid	Tillsvidare, bör dock ses över senast 2026-12-31
Dokument som ersätts	Ö 434/2022
Kortare sammanfattning	Nationella- och lokala bestämmelser gällande tillgodoräknande på grundnivå och avancerad nivå.

Innehåll

1. Nationella bestämmelser	3
1.2 Högskoleförordning (HF)	3
1.3 Förvaltningslag (FL)	3
1.4 Definition av student.....	3
1.5 Prövning av rätten till tillgodoräknande	3
1.6 Rätten att överklaga	3
2. Lokala bestämmelser vid Försvarshögskolan	4
2.1 Tillgodoräknande av kurs eller delkurs.....	4
2.2 Utbytesstudier.....	4
2.3 Kurser som ska ingå i examen lästa vid annan svensk högskola.....	4
2.4 Kurser som ska ingå i examen lästa vid utländskt lärosäte	4
2.5 Betyg	4
2.6 Beslutets giltighet	4
3. Ansökan om tillgodoräknande	5
3.1. Registrering av ansökan.....	5
3.2. Utgångspunkter för handläggning.....	5
3.3. Förhandsbesked	5
3.4. Beslut.....	5
3.5. Underrättelse av beslut.....	5
3.6. Registrering av beslut.....	6
3.7. Registrering av tillgodoräknande	6
4. Överklagande.....	6

1. Nationella bestämmelser

Bestämmelser om tillgodoräknande under pågående studier finns i högskoleförordningen (1993:100) och bestämmelser om handläggningen finns i förvaltningslagen (2017:900).

Ovanstående författningar finns att läsa på Sveriges riksdags webbplats.

1.2 Högskoleförordning (HF)

Av 6 kap. 7 § framgår att en student har rätt att tillgodoräkna sig tidigare utvecklade kunskaper och färdigheter. Det gäller dock inte, om det finns en väsentlig skillnad mellan de kunskaper och färdigheter som studenten åberopar och målen för den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas.

Av 6 kap. 8 § framgår att högskolan ska pröva en ansökan om tillgodoräknande enligt 7 §. Endast den som är student kan komma i fråga för tillgodoräknande.

1.3 Förvaltningslag (FL)

Handläggning är de åtgärder som en högskola genomför från det att ett ärende om tillgodoräknande inleds fram till att det avslutas. Bestämmelser om handläggningen i FL är en minimistandard för hur handläggningen ska ske. Bestämmelsernas grundläggande syfte är att värna den enskildes rättssäkerhet i förvaltningsförfarandet. Ett annat syfte är att tyngdpunkten i förfarandet ska ligga i första instans, vilket bl.a. innebär att ett ärende om tillgodoräknande ska vara tillräckligt utrett när högskolan prövar ärendet.

1.4 Definition av student

Av 1 kap. 4 § HF framgår att med student avses den som är antagen till och bedriver högskoleutbildning om inte annat anges särskilt.

1.5 Prövning av rätten till tillgodoräknande

Av 6 kap. HF framgår att endast den som är student kan komma i fråga för tillgodoräknande.

Om den sökande uppfyller kravet på att vara student ska högskolan pröva om tidigare utvecklade kunskaper och färdigheter kan godtas för ett tillgodoräknande. Bestämmelserna i HF innebär att det alltid ska göras en individuell prövning av studentens kunskaper och färdigheter i förhållande till den utbildning mot vilken ett tillgodoräknande ska ske.

1.6 Rätten att överklaga

Ett beslut om tillgodoräknande får enligt 12 kap. 2 § HF överklagas till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH).

2. Lokala bestämmelser vid Försvvarshögskolan

Utöver de nationella bestämmelserna kan varje lärosäte besluta om lokala regler och bestämmelser, inom ramen för de nationella bestämmelserna. Regler för tillgodoräknande vid Försvvarshögskolan (FHS) formulerar enhetliga riktlinjer till stöd för akademiska företrädare och administrativ personal vid FHS. Genom enhetliga riktlinjer ges bättre förutsättningar för en rättssäker och likvärdig bedömning av studenters tillgodoräkanden oavsett program- eller kurstillhörighet. Dessa regler omfattar utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

För att ansöka om och provas för tillgodoräknande måste man vara student vid FHS vilket betyder att man måste vara antagen till och bedriva högskoleutbildning vid FHS enligt 1 kap. 4 § och 6 kap. 8 § HF.

Deltagare på uppdragsutbildning är inte att betrakta som studenter enligt 1 kap. 4 § HF.

Med högskolor avses i fortsättningen både universitet och högskolor, om inte något annat anges.

2.1 Tillgodoräknande av kurs eller delkurs

Prövning av en ansökan om tillgodoräknande enligt 6 kap. 7 § HF ska göras mot kursens lärandemål utifrån fastställd kursplan.

Tillgodoräknande av kurs/er motsvarande hel termins/terminers kurser inom program innebär inte nödvändigtvis att studenten omedelbart ges tillträde till högre termin. Studenten garanteras enbart att följa ordinarie studiegång utifrån antagningstermin.

2.2 Utbytesstudier

För att säkerställa det akademiska erkännandet upprättas i god tid före avresa en skriftlig överenskommelse, ett Learning Agreement (LA) eller ett Online Learning Agreement (OLA), om vilka kurser som ska läsas under utbytesperioden.

LA/OLA ska innan utbytet påbörjas signeras av studenten, värdlärosätet och den instans vid FHS som ansvarar för utbytet. Syftet med dokumentet är att säkerställa att studenten får läsa angivna kurser samt att värdlärosätets kurser är godtagbara som ett led i studentens utbildning och därmed kan tillgodoräknas på ett tillfredsställande sätt.

Studenten ansöker efter utbytet om tillgodoräknande för de kurser som genomförts.

2.3 Kurser som ska ingå i examen lästa vid annan svensk högskola

För valfria kurser som ska ingå i examen och som är lästa vid annan svensk högskola ska en ansökan om tillgodoräknande *inte* göras. Om en student vill ta med kurser lästa vid annan svensk högskola provas detta i samband med ansökan om examen.

2.4 Kurser som ska ingå i examen lästa vid utländskt lärosäte

För valfria kurser (ej utbytesstudier) som ska ingå i examen och som är lästa vid ett utländskt lärosäte ska en ansökan om tillgodoräknande *inte* göras. Om en student vill ta med kurser lästa vid ett utländskt lärosäte provas detta i samband med ansökan om examen. Studenten ska själv ombesörja översättning av dokument skrivna på andra språk än svenska, danska, norska och engelska. Översättning till svenska språket ska göras av auktoriserad översättare.

2.5 Betyg

Studieprestationen betygsätts av den examinerande högskolan, inte vid tillgodoräkandet. En högskola som prövar en ansökan om tillgodoräknande saknar möjlighet att göra en ny bedömning av betyget på den utbildning som studenten önskar få tillgodoräknad.

2.6 Beslutets giltighet

Ett beslut om tillgodoräknande gäller vid det lärosäte där beslutet fattats.

Tillgodoräknande inom utfärdad examen vid annat lärosäte ska normalt godtas men även andra beslut om tillgodoräknande vid annat lärosäte bör normalt godtas. Beslut kan dock komma att prövas på nytt om väsentlig skillnad föreligger mellan FHS och det andra lärosätets bedömningar och praxis.

3. Ansökan om tillgodoräknande

Vid ansökan om tillgodoräknande vid FHS kan antingen ansökningsformulären *Ansökan om tillgodoräknande* eller *Ansökan om validering av reell kompetens (för tillgodoräknande)* användas beroende på vad ansökan avser. Av respektive formulär framgår vilken dokumentation som ska bifogas ansökan för att styrka tidigare genomgången utbildning eller tidigare förvärvade kunskaper och färdigheter. Den sökande ansvarar för att inkommen ansökan är komplett.

Om FHS bedömer att det underlag den sökande har lämnat in är ofullständigt eller oklart så anvisas den sökande om hur underlaget ska kompletteras. FHS:s utredningsansvar kan även omfatta andra brister än själva underlaget, t.ex. språkliga otydligheter eller andra oklarheter.

3.1. Registrering av ansökan

Samtliga ansökningshandlingar i ett tillgodoräknandeärende ska diarieföras i W3D3.

3.2. Utgångspunkter för handläggning

En ansökan om tillgodoräknande ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att påverka rättssäkerheten enligt FL.

Att handläggningen ska vara enkel och snabb innebär bl.a. att handläggningen inte ska belastas med onödiga utredningsåtgärder. FHS har också ett ansvar för att aktivt driva ärendet till ett avgörande. Att en sökande förhåller sig passiv, t.ex. genom att inte komma in med begärt underlag, tar inte ifrån högskolan det ansvaret. FHS kan i sådana fall ge den sökande tillfälle att inom en viss tid lämna in begärt underlag med upplysning om att ärendet därefter kan komma att avgöras på befintligt underlag.

Om FHS bedömer att ett avgörande kommer att bli väsentligt försenat ska den sökande underrättas om detta och även redovisa anledningen till förseningen.

3.3. Förhandsbesked

En högskola har ingen författningsreglerad skyldighet att lämna förhandsbesked om tillgodoräkanden. Vid FHS lämnas inte förhandsbesked.

3.4. Beslut

Beslut om tillgodoräknande fattas av den som rätten delegerats till enligt Försvarshögskolans arbetsordning efter yttrande och bedömning från berörd studierektor eller motsvarande. Vid beslut gällande utbytesstudier fattas beslut utan yttrande från studierektor. Vid avslag ska en motivering lämnas och en överklagandehänvisning finnas (se kap. 4 Överklagande).

Beslutet är skriftligt och av beslut ska följande framgå:

1. dagen för beslutet,
2. vad beslutet innehåller,
3. vem eller vilka som har fattat beslutet,
4. vem eller vilka som har varit föredragande, och
5. vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

3.5. Underrättelse av beslut

Beslutet expedieras till den sökande och för kännedom till berörd studierektor samt, i förekommande fall, övriga på sändlistan. Enligt FL ska beslut meddelas så snart som möjligt.

3.6. Registrering av beslut

Beslutet ska diarieföras i W3D3 tillsammans med övriga handlingar i ärendet.

3.7. Registrering av tillgodoräknande

Om FHS beslutar att tillgodoräkna en student tidigare utbildning eller yrkesverksamhet, ska tillgodoräknandet registreras i studieregistret Ladok. Detta framgår av förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor.

En registrering av ett tillgodoräknande kan ha betydelse för studentens möjlighet att antas till fortsatta studier. I enlighet med de allmänna kraven på enkel, snabb och kostnadseffektiv handläggning i FL ska FHS därför registrera ett tillgodoräknande så snart som möjligt efter att studenten har underrättats om beslutet.

4. Överklagande

Ett beslut om tillgodoräknande får enligt 12 kap. 2 § HF överklagas till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH).

Vid beslut gällande avslag och beslut om att avvisa eller avskriva en ansökan ska det av beslutet framgå hur den sökande kan överklaga beslutet. En överklagan ska ställas till ÖNH men ges in till FHS som ska hantera det i enlighet med bestämmelserna i FL.